

Príloha 1

Ako sa meria chudoba v SR a v EÚ

V rámci monitorovania chudoby sa na Slovensku zisťuje počet osôb a podiel obyvateľov v populácii, ktorých ohrozuje jedna či viac z troch sledovaných zložiek - dimenzií chudoby. Ide o ľudí zasiahnutých chudobou alebo sociálnym vylúčením. Súhrnný prierezový ukazovateľ vyjadrený ako podiel obyvateľov z populácie v % sa nazýva „**Miera rizika chudoby alebo sociálneho vylúčenia**“.

- **A/** Najčastejším prejavom chudoby je **príjmová chudoba**, ide o počet a podiel osôb z populácie, ktorí žijú z príjmov nižších ako každoročne prepočítaná hranica príjmovej chudoby. Ukazovateľ vyjadrujúci podiel osôb vystavených tomuto riziku z celkového obyvateľstva sa nazýva „**Miera rizika príjmovej chudoby**“. Hranica rizika príjmovej chudoby sa posúva každý rok (Príloha1_Tab03a), pretože je určená ako 60 % mediánu národného ekvivalentného disponibilného príjmu, ktorého hodnota sa každý rok mení. Uvádza sa v eurách a pre presnejšie porovnanie medzi krajinami s rôznym menami aj v parite kúpnej sily (PKS).
- **B/** Ako druhá dimenzia chudoby sa zisťujú nedostatky, ktorými trpia domácnosti a jednotlivé osoby. Vypovedá o tom, čo si domácnosti nemôžu dovoliť. Ide o rôzne nedostatky, od problémov so zabezpečením mäsitej stravy, cez problémy s financovaním neočakávaných výdavkov alebo rôznych nákladov spojených s bývaním, úvermi a pod (Príloha1_Tab4a). Ukazovateľ chudoby vyjadrujúci podiel populácie (v percentách), ktorá čelí vynútenému nedostatku v aspoň 7 z 13 sledovaných položiek sa nazýva „**miera závažnej materiálnej a sociálnej deprivácie**“.
- **C/** Tretia dimenzia chudoby zachytáva počet a podiel osôb vo veku do 65 rokov žijúcich v domácnostiach, v ktorých členovia v pracovnom veku (bez dôchodcov a študentov) odpracovali menej ako 20 % z ich celoročného pracovného potenciálu (Príloha1_Tab05a). Indikátor, ktorý vyjadruje percentuálny podiel obyvateľstva žijúceho v takýchto domácnostiach sa nazýva „**miera veľmi nízkej intenzity práce**“.

Zásadnejšia metodická zmena nastala v roku 2021, kedy sa údaje od roku 2015 prepočítali podľa nového konceptu. Ukazovateľ „závažná materiálna deprivácia“ (B) sa premenoval na ukazovateľ „závažná materiálna a sociálna deprivácia“ (B). Okrem názvu ukazovateľa sa upravili aj rozsah zisťovaných materiálnych nedostatkov. Počet monitorovaných nedostatkov sa rozšíril z 9 na 13 a hranica chudoby bola nastavená z pôvodných 4 a viac nedostatkov na 7 a viac nedostatkov súbežne.

Zároveň sa rozšírilo vekové rozpätie populácie pri ukazovateli C/ „veľmi nízka intenzita práce“ z 59 na 64 rokov a upravila sa referenčná populácia tak, aby nezahŕňala osoby na dôchodku a študentov.